

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **V. B.**, , zastoupený Mgr. Hanou Bočkovou, advokátkou se sídlem Nádražní 308/3, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2023, č. j. OAM-384/LE-BA02-K01-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2024, č. j. 62 Az 8/2023-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Haně Bočkové, advokátce se sídlem Nádražní 308/3, Ostrava, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **4 114 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o posouzení, zda byly dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany občanu Moldavské republiky, který je podle svých tvrzení pronásledován orgány působícími na separatistickém území tzv. Podněsterské moldavské republiky.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím nevyhověl žádosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) ze dne 10. 12. 2022 a neudělil mu mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, ani národní humanitární azyl podle § 14 tohoto zákona. Tvrzení stěžovatele o tom, že byl pronásledován za účast na protestech proti vládě v Tiraspolu a že mu po návratu do země původu hrozí vydání do Podněstří, kde by mohl být trestně stíhán pro trestný čin negativního vztahu proti ruským mírovým silám podle § 287 odst. 3 tamního trestního zákoníku, shledal žalovaný nevěrohodnými. Také upozornil na řadu rozporů ve výpovědích

stěžovatele, a to i se skutečnostmi zjištěnými z podkladů rozhodnutí. Žalobce, který podal žádost o mezinárodní ochranu teprve poté, co byl z důvodu svého nelegálního pobytu na území České republiky zadržen a zajištěn za účelem správního vyhoštění, navíc ani jedno z rozporovaných tvrzení neuvedl při svých výsleších na Policii České republiky.

[3] Stěžovatel napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, o které Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) rozhodl tak, že ji napadeným rozsudkem zamítl. Podle jeho závěrů žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obstaral dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí a podrobně se zabýval politickou a bezpečnostní situací v Moldavské republice, včetně situace na separatistickém území tzv. Podněsterské moldavské republiky. Jde-li o posouzení věrohodnosti žalobcových tvrzení, žalobce pouze obecně namítal, že rozpory v jeho tvrzeních způsobil sám žalovaný. Nijak nereagoval na jednotlivé závěry o rozporech jeho konkrétních tvrzení s konkrétními skutečnostmi zjištěnými z podkladů rozhodnutí. Zmínil-li, že Soudnímu dvoru Evropské unie byla předložena předběžná otázka ve vztahu k právní úpravě týkající se označení pouze části země původu za bezpečnou, tato otázka nemá ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí žádný vliv. Krajský soud uzavřel, že žalobcem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod žádný z důvodů poskytnutí mezinárodní ochrany.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[4] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje jej zrušit společně s rozhodnutím žalovaného a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Tvrdí, že při návratu do země původu mu hrozí pronásledování za uplatňování politických práv, neboť se účastnil několika politických demonstrací v Podněstří, kde byl při jedné návštěvě zadržen, a bylo mu sděleno, že proti němu bude vedeno trestní řízení. Podněsterská policie se ho měla následně snažit zkontaktovat také v Kišiněvě, kde žil. Stěžovatel se obává, že mu v Podněstří hrozí trestní stíhání, případně únos do této oblasti. Sdělení o trestním řízení mohlo být také jen zastrašováním, které může přerůst v mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Všechny podstatné skutečnosti měl stěžovatel uvést již v azylovém řízení.

[5] Nezákonnost napadeného rozsudku spatřuje stěžovatel také v tom, že Moldavská republika není pro účely jejího hodnocení jako bezpečné země posuzována jako celek. I když je začleněna do skupiny bezpečných zemí, nezbavuje to žalovaného povinnosti zabývat se tím, zda žadatelům, a tedy i stěžovateli, nehrozí v zemi původu vážná újma, resp. jednání v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatel je přesvědčen, že připuštění teritoriálních výjimek pokřivuje přístup rozhodujícího orgánu k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu žadatelů z téže země. Tato otázka nebyla judikaturou řešena, pochybení krajského soudu při jejím řešení však mohlo mít vliv na stěžovatelovo hmotněprávní postavení.

[6] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti zastavil z důvodu neznámého pobytu stěžovatele, případně aby kasační stížnost odmítl nebo zamítl. Rozhodnutí žalovaného je srozumitelné a opírá se o dostatek důvodů, pro které nebylo možné žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany vyhovět.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“ nebo „kasační soud“) shledal, že kasační stížnost je přípustná, byla podána oprávněným navrhovatelem, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Důvod pro zastavení řízení podle § 33 odst. b) zákona o azylu, jehož použití navrhl žalovaný, nebyl dán, neboť kasační soud zjistil místo pobytu stěžovatele dotazem u Policie České republiky.

[8] Kasační stížnost je však nepřijatelná.

[9] Vzhledem k tomu, že o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), se kasační soud zabýval přijatelností kasační stížnosti. Kasační stížnost, která *„svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“*, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná. Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy kasační soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, odst. [11]).

[10] Stěžovatel namítá nesprávnost posouzení jím tvrzených skutečností o možném pronásledování orgány tzv. Podněsterské moldavské republiky krajským soudem. Ve své podstatě však pouze shrnuje tyto skutečnosti, aniž by krajskému soudu vytýkal, v čem konkrétně při jejich hodnocení pochybil. Nejvyšší správní soud proto toliko poukazuje na svou ustálenou judikaturu, která se týká posuzování námitky nedostatečného zjištění skutkového stavu žalovaným či krajským soudem (např. rozsudky NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, č. 181/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42). Ve vztahu ke shromážděným podkladům pak odkazuje také na rozsudek ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, podle něhož musí být podklady 1) relevantní, 2) důvěryhodné a vyvážené, 3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a 4) transparentní a dohledatelné.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podklady použité žalovaným tyto požadavky splňují a skutkový stav byl na jejich základě zjištěn dostatečně pro posouzení věci. Tyto podklady vypovídaly také o aktuální situaci v Moldavské republice. V souvislosti s uplatněnou námitkou nevystává žádná právní otázka, která by nebyla v dosavadní judikatuře řešena, nebo by byla řešena rozdílně, případně by do budoucna vyžadovala odlišné právní posouzení. V samotném posouzení věci krajským soudem nelze spatřovat žádné pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, což platí také pro zjištěné rozpory v tvrzeních stěžovatele, jakož i závěr o nedůvěryhodnosti těchto tvrzení.

[12] Důvod, pro který může žalovaný zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, může spočívat také v tom, že žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu [§ 16 odst. 2 zákona o azylu]. V posuzované věci ale tento důvod zamítnutí žádosti nebyl použit. Namítá-li proto stěžovatel nesprávnost zařazení Moldavské republiky mezi bezpečné země původu (§ 2 bod 16 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů), jde o otázku, která nebyla rozhodná pro přezkum rozhodnutí žalovaného. To konstatoval také krajský soud, který se uvedeným zařazením mezi bezpečné země původu vůbec nezabýval. Stěžovatel ostatně tento jeho závěr nijak nerozporuje. Uvedená námitka je proto nepřijatelná, neboť se míjí s rozhodovacími důvody napadeného rozsudku (např. usnesení NSS ze dne 18. 9. 2023, č. j. 8 As 65/2022-30). Ani tato námitka nemohla založit přijatelnost kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[15] Krajský soud ustanovil stěžovateli zástupkyni, advokátku Mgr. Hanu Bočkovou. Takto ustanovená advokátka zastupuje stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti a její hotové výdaje a odměnu za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 10 a § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal advokátce odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 3 100 Kč, a to sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Dále jí náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). V součtu tak odměna a náhrada hotových výdajů činí 3 400 Kč. Ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto je odměnu třeba zvýšit o tuto daň (ve výši 714 Kč). Celková odměna tedy činí 4 114 Kč. Tato částka bude advokátce vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu